

Profeten slag och expeditioner

Profeten Muhammads ﷺ slag och expeditioner

– en sammanhängande historisk framställning

Efter hijran till Medina år 622 började den muslimska gemenskapen gradvis konfronteras med Quraysh och andra stammar i Hijaz. Dessa konfrontationer tog formen av **ghazawat** (slag där Profeten själv deltog) och **saraya** (expeditioner ledda av hans följeslagare). Nedan följer en sammanhängande historisk redogörelse för de viktigaste av dessa händelser.

Slaget vid al-Abwa' (Waddan)

Den första expeditionen efter hijran ägde rum i månaden Safar år 2 AH. Profeten ﷺ ledde en mindre styrka mot området Waddan för att avskräcka Quraysh och knyta allianser med lokala stammar. Ingen strid ägde rum; istället slöts ett icke-angreppsavtal med stammen Banū Ḍamra. Detta markerade början på Medinas diplomatiska och militära strategi.

Källor: Ibn Hisham, *Sira*, 2:281; al-Ṭabari, *Tarikh*, 2:456.

Slaget vid Buwat

Kort därefter ledde Profeten en expedition mot en Quraysh-karavan under Umayya ibn Khalaf. Karavanen undkom, och ingen strid ägde rum, men expeditionen visade Medinas ökande kontroll över handelsrutterna. **Källor:** Ibn Hisham 2:282; al-Waqidi, *al-Maghazi*, 1:7.

Slaget vid Safwan (Första slaget vid Badr)

När en grupp från Quraysh hade stulit boskap från Medina förföljde Profeten dem till området Safwan nära Badr. Rånarna undkom, men expeditionen visade Medinas vilja att skydda sina resurser. **Källor:** Ibn Hisham 2:283.

Slaget vid al-'Ushayra

I Jumada I år 2 AH marscherade Profeten mot en stor Quraysh-karavan som passerade genom Yanbu. Karavanen hade redan passerat, men Profeten slöt allians med Banū Mudlij. **Källor:** Ibn Hisham 2:284.

Stora slaget vid Badr

Det första stora avgörande slaget mellan muslimerna och Quraysh ägde rum i Ramadan år 2 AH. Quraysh kom med ca 900-1000 man, medan muslimerna var ca 313. Trots numerärt underläge vann muslimerna en avgörande seger. Flera ledande Quraysh-hövdingar dödades, däribland Abū Jahl. **Förluster:** Quraysh ca 70 döda; muslimerna 14 martyrer. **Källor:** Koranen 3:123-127; Ibn Hisham 2:286-315; al-Ṭabari 2:459-471.

Slaget vid Banū Sulaym

Kort efter Badr ryckte Profeten ut mot Banū Sulaym som planerade en attack mot Medina. Stammen drog sig tillbaka, och muslimerna erövrade deras läger vid al-Kudr. **Källor:** al-Waqidi 1:20.

Slaget vid Banū Qaynuqa'

Den första judiska stammen i Medina som bröt sitt avtal med Profeten. Efter en incident på marknaden och ökande fientlighet belägrades

stammen i 15 dagar tills de kapitulerade och förvisades från Medina.

Källor: Ibn Hisham 2:364–372; al-Ṭabari 2:478.

Slaget vid al-Suwayq

Abū Sufyan ledde ett hämndangrepp efter Badr men orsakade liten skada.

Profeten förföljde honom, men Quraysh flydde och kastade sin proviant (suwayq – kornmjöl) för att kunna springa snabbare. **Källor:** Ibn Hisham 2:373.

Slaget vid Dhū Amr

Profeten marscherade mot Banū Tha‘laba som planerade ett överfall mot Medina. Stammen flydde in i bergen, och ingen strid ägde rum. **Källor:** al-Waqidi 1:25.

Slaget vid Bahran

En expedition mot Banū Sulaym som hade samlat trupper. När muslimerna anlände upplöstes fiendens styrkor. **Källor:** Ibn Hisham 2:375.

Slaget vid Uhud

År 3 AH kom Quraysh med ca 3000 man för att hämnas Badr. Muslimerna var ca 700. Slaget började med muslimsk framgång, men bågskyttarnas misstag att lämna sin position ledde till att Quraysh kunde slå tillbaka.

Profeten skadades, och 70 muslimer stupade, däribland Hamza. **Källor:** Koranen 3:152–155; Ibn Hisham 3:1–57; al-Ṭabari 2:499–525.

Slaget vid Hamra’ al-Asad

Dagen efter Uhud marscherade Profeten med de sårade för att visa styrka och avskräcka Quraysh från att återvända. Ingen strid ägde rum, men expeditionen stärkte moralen. **Källor:** Ibn Hisham 3:60.

Slaget vid Banū Nadir

Den andra judiska stammen som bröt avtalet genom att planera ett attentat mot Profeten. De belägrades och förvisades till Khaybar. **Källor:** Koranen 59:2; Ibn Hisham 3:187–195.

Slaget vid Najd

En expedition mot Ghatafan-stammarna som planerade räder mot Medina. Ingen större strid ägde rum. **Källor:** al-Waqidi 1:35.

Andra slaget vid Badr (Badr al-Maw'id)

Quraysh och muslimerna hade avtalat att mötas ett år efter Uhud. Quraysh tvekade och återvände, medan muslimerna väntade vid Badr i åtta dagar. Händelsen stärkte muslimernas rykte. **Källor:** Ibn Hisham 3:229.

Slaget vid Dūmat al-Jandal

Profeten ledde en lång expedition norrut för att avskräcka banditer och romerska klientstammar. Fienden drog sig tillbaka. **Källor:** al-Ṭabari 2:544.

Slaget vid Diket (Khandaq / al-Ahzab)

År 5 AH belägrade en koalition på ca 10 000 man Medina. På förslag av Salman al-Farisi grävdes en vallgrav runt staden. Belägringen varade i ca 3 veckor tills koitionen upplöstes av väder, inre splittring och muslimsk uthållighet. **Källor:** Koranen 33:9-27; Ibn Hisham 3:246-289.

Slaget vid Banū Qurayṣa

Efter att Banū Qurayṣa brutit sitt avtal under Diket-belägringen belägrades de i 25 dagar. En skiljedom av Sa'd ibn Mu'adh dömde de stridande männen enligt deras egen Torah-lag. **Källor:** Ibn Hisham 3:289-300; al-Ṭabari 2:573-589.

Slaget vid Banū Liḥyan

En expedition för att hämnas mordet på muslimska utsända vid al-Raji'. Stammen flydde upp i bergen. **Källor:** Ibn Hisham 3:301.

Slaget vid Banū al-Mustaliq

År 5-6 AH stred muslimerna mot Banū al-Mustaliq som planerade en attack. Slaget var kort och slutade med muslimsk seger. Fångar togs, och Profeten gifte sig med Juwayriyya bint al-Harith, vilket ledde till att hennes

stam frigavs och konverterade. **Källor:** al-Waqidi 1:403–415.

Hudaybiyyah-freden

År 6 AH stoppades Profeten vid Hudaybiyyah när han ville utföra umra. Efter förhandlingar slöts ett fredsavtal mellan muslimerna och Quraysh. Trots att villkoren verkade ogynnsamma visade sig avtalet vara en strategisk seger som möjliggjorde islamisk expansion. **Källor:** Koranen 48:1–4; Ibn Hisham 3:313–330.

Slaget vid Dhū Qarad

Efter att en grupp från Ghatafan stulit kameler från Medina förföljde Profeten dem och återtog bytet. **Källor:** al-Waqidi 2:557.

Slaget vid Khaybar och Wadi al-Qura

År 7 AH besegrades de judiska fästningarna i Khaybar efter hårda strider. Flera fästningar stormades, och muslimerna fick kontroll över regionens jordbruk. **Källor:** Ibn Hisham 3:349–372; al-Ṭabari 2:645–670.

Slaget vid Dhat al-Riqā'

En expedition mot stammar i Najd. Ingen större strid ägde rum, men händelsen är känd för "fruktans bön" (salat al-khawf). **Källor:** al-Waqidi 1:421.

Expeditionen vid Mu'ta

År 8 AH skickades en armé mot romerska klientstammar efter att en muslimsk sändebud dödats. Tre befälhavare stupade: Zayd ibn Haritha, Ja'far ibn Abi Ṭalib och 'Abdullah ibn Rawaha. Khalid ibn al-Walid tog över och drog sig tillbaka taktiskt. **Källor:** al-Ṭabari 2:675–685.

Erövringen av Mecka

Efter att Quraysh brutit Hudaybiyyah-avtalet marscherade Profeten med ca 10 000 man mot Mecka år 8 AH. Staden kapitulerade nästan utan strid. Profeten gav allmän amnesti och renade Kaba från avgudar. **Källor:** Ibn Hisham 4:29–48; al-Ṭabari 2:686–698.

Slaget vid Hunayn

Strax efter Meckas erövring attackerades muslimerna av Hawazin och Thaqif. I början överrumplades muslimerna, men Profeten samlade styrkorna och vann en avgörande seger. **Källor:** Koranen 9:25-26; Ibn Hisham 4:76-104.

Slaget vid Tabūk

År 9 AH ledde Profeten den största expeditionen hittills (ca 30 000 man) mot romerska gränsen. Ingen strid ägde rum; romerska styrkor drog sig tillbaka. Expeditionen visade Medinas militära styrka och ledde till flera allianser. **Källor:** Koranen 9:38-129; al-Ṭabari 3:100-120.

Avslutning

Dessa slag och expeditioner visar hur den tidiga muslimska staten utvecklades från en utsatt minoritet till en regional makt. Många av händelserna var **avskräckande, diplomatiska eller defensiva**, medan andra var **avgörande militära konfrontationer**.